

"להיות רוקסאר
זה הכי קל, אבל
היום אין יותר
רוקסארס.
אנחנו לא
חיים בתקופה
שמאפשרת לך
להיות רוקסאר
אמיתי, כי ברגע
שתליך את
הטלוויזיה מהחדר
במלון אל הברכה
ויתפסו אותך
מתפרע במעו
פרעי יכניסו
אותך לבית סוהר"

המתעשרים החדשים? "ישימו חצי מיליון דולר על אוטו אבל לא על אמנות"
האספנים הישראליים? "לא מתנהלים נכון עסקית ומנטלית"
שרת התרבות מירי רגב? "לצנזר בגלל עירום זה טרור תרבותי"
וההזדקנות? "זה נורא, זה אכזרי"
ניר הוד, האמן הישראלי הנחשב בניו יורק, אומר בראיון חשוך ל'ליידי גלובס':
"יש משהו סופר קול בלהיות אמן, אם אתה באמת כזה. מבחינת האנשים
השמרנים, ברגע שהם תולים עבודה כזו בבית, הם מרגישים קול, הם מרגישים
כוכבי רוק. יש בזה איזה מרד סמוי"

לפעמים בא לי לצרוח מרוב שהעולם מדהים

חגית ברונסקי :: צילום: שמואל זקוטו

"יש מצבים שאני חושב: 'מה אני עושה? תראה מה אנשים אחרים כבר עשו'. מלא תסכולים ופחדים, ושנייה אחרי זה אני אומר: 'אני גאון'"

אתה באמת כזה. מי שהוא אמן מזוקק".
אולי מפני שבאמן אתה לא נדרש ליישר קו עם שום דבר, אתה יוצר את הקו.
"אני בכלל לא מודע לקווים, אני לא מתייחס אליהם. אבל כן, זה דורש הרבה משמעת, וזו מערכת חוקים קשה. אנשים מתקשרים אליי בעשר בבוקר ושואלים: 'מה, לא הערנו אותך?'. למה, כי אני אמן?"

"להיות אמן, בעיקר בתקופה שאנחנו חיים בה, זה המקצוע הכי קשה שיכול להיות, כי זה לא רק מקצוע, זו דרך חיים. אמנים הם כמו חיילים של אלוהים, כי זה משהו שאת כל הזמן צריכה לשרת. זה כמו סוג של רת, כמו מדע או ספורט. זה חוסר היכולת שלך לחיות חיים נורמליים, אתה חייב כל הזמן להיות בפוקוס, ויש בזה ייסורים, זה כאב שמהול ברומנטיקה. אבל הפריבילגיה הכי גדולה היא שאתה עושה את מה שאתה אוהב. זה משהו שבעבר לא הבנתי, והיום אני מכיר תודה על זה בכל שבריר שנייה".

זה מיותר את הצורך לשאול שאלות כמו מה אעשה עם עצמי, איפה אהיה בעתיד?
"אני כל הזמן במחשבות על זה. המוח שלי כל הזמן עסוק. גם כשאני הולך לישון, שבריר שנייה לפני שאני נרדם, אני חושב על מה שהייתי צריך לעשות, איך לשפר. יש מצבים שבאמצע הלילה אני קם ונוסע לסטודיו כדי להתבונן שוב בעבודות שלי, לבחון אותן מחדש. זה כמעט כמו להשאיר תינוק בבית ולא להיות בטוח אם כיבית את הגז. זה גדול עליי. גם כל הזמן יש עליות ומורדות. יש מצבים שאני חושב: 'מה אני עושה? תראה מה אנשים אחרים כבר עשו'. יש תסכולים והרהורים ופחדים, ובאותה מידה שנייה אחרי זה אני אומר: 'אני גאון'. זה כל הזמן המשחק הזה".

הממד האנושי הולך ונעלם. הקוליות של כוכבי הרוק הייתה טמונה בהגדרה האנושית שלהם, במראה, בהשפעה על הקהל, והדברים האלה פחות קיימים היום. אנחנו לא חיים בתקופה שמאפשרת לך להיות רוקסטאר אמיתי, כי ברגע שתעיף את הטלויזיה מהחדר במלון אל הבריכה ויתפסו אותך מתפרע במטוס פרטי, יכניסו אותך לבית סוהר. פעם זה היה וואו, קול, תראו אותו. אבל כמה כאלה בכלל היו קיימים? בודדים. אפשר היה ללקט אותם בפניצטה. אני חושב שבלהיות אמן יש משהו סופר קול, אם

"זו פעם ראשונה שבעבודות שלי אין דמות אנושית"

"ציורי הכרום שאני עובד עליהם היום נולדו מתוך הסתכלות על חורבן והרס. תמיד נמשכתי לדברים אפלים ומצאתי בהם המון יופי. תוך כדי התהליך הבנתי שהעבודות האלו מתעסקות בצופה. זו הפעם הראשונה שבעבודות שלי אין דמות אנושית, הצופה קיים דרך השתקפותו על העבודות. הן מתקיימות רק כשהצופה עומד מולן. יש בזה אלמנט רוחני. אנחנו חיים בתקופה הכי נרקיסיסטית שהייתה אי פעם במין האנושי, אך פעם לא היה לנו כל כך הרבה תיעוד של עצמנו. העבודות האלה מתקשרות מבחינתי לדוריאן גריי. הדמות מופיעה כמטאפורה על ציורי הכרום, אבל היא נעלמת באותו רגע שבו הצופה כבר לא קיים".

כבר 17 שנה שניר הוד, 46, חי בניו יורק ויוצר בה, וקשה לו עם המילה קול. "אנחנו חיים היום בתקופה שהשימוש בשפה הוא כל כך שגוי. זה כמו שעל הכול אומרים 'מרגש' – חתונה מרגשת, אירוע מרגש, מקום מרגש. מה מרגש? אנשים לא מבינים את המשמעות. זה חלק נורא גדול מהעבודות שלי, ולכן חשוב לי שכשאנשים מדברים על רגש, תהיה בו כנות".

אתה בטבורה של הסצנה הניו יורקית, שנתפסת הכי קול.

"אבל זה כמו להגיד בניו יורק שאתה גר ביפו על הים. מיר תיחשב לסופר קול. קול זה מה שאין לנו, והרבה פעמים היינו רוצים, הכמיהה לאיך שהיינו רוצים להיראות ואיזה חברים היינו רוצים. כשאתה מסתובב בעולם, או אפילו רוכב על אופניים בניו יורק, אתה רואה דברים כאלה, ואם אתה אינטליגנטי, אתה כל הזמן מקרב את עצמך אל הדברים שנחשבים בעיניך לקולים. אתה מתקרב, וזה שוב מתרחק ממך, כי זה כבר נהיה פחות קול אחרי שזה הושג. וככה אתה כל הזמן רודף אחרי משהו.

"הבעיה היא שאנחנו חיים בתקופה שאפילו מה שנחשב אתמול קול, היום הוא כבר לא. גם כשהייתי צעיר המושג הזה לא היה קיים מבחינתי, אבל אז היה הרצון להיות שונה או מיוחד או אינדיבידואל. ברגע שיש לך את הייחודיות הזאת, זה נראה לאנשים מבחוץ קול, למרות שיש בזה גם הרבה בדידות, אוטסיידריות".

להיות רוקסטאר זה קול.
"להיות רוקסטאר זה הכי קול. אבל היום גם אין יותר רוקסטארס, או שזה פרודקט של חברות תקליטים ושל תוכניות ריאליטי. היום הדברים הפכו להרבה יותר טכניים, לאפליקציות,

"אנשים חושבים שאם מילאת אולם בישראל אז תוכל לעשות את זה גם בלונדון או בניו יורק. זה כמו להשוות מטוס F16 למכונית"

הגלריה ולקנות בזול ישר מהאמן, ואז לגלריה אין מכירות ולאמן אין שוק, וקשה לו מאוד להיכנס ולהתקיים."

בי זו מדינה של קומבינטורים?

"יש גם וגם, כמו בכל מקום אחר בעולם. גם בניו יורק יש מי שמנסה לעקוף, זה הטבע האנושי, אבל יש מערכת של התנהלות שהיא הרבה יותר מסודרת. הרבה אנשים אומרים 'אם הייתי בניו יורק', 'אם הייתי בלונדון'. אנשים חושבים שאם מילאת אולם בישראל אז תוכל לעשות את זה גם בניו יורק. אבל כל ההווה שם שונה. זה כמו להשוות מטוס F16 למכונית. בגדול, שניהם יכולים לקחת אותך מנקודה אחת לשנייה, זה רק עניין של זמן. אבל אלו שני

דה וינצ'י לא יושב בים

"הסקס אפיל של האמנות משפיע היום באותה רמה כמו ארכיטקטורה, אופנה או קולנוע, רק שבישראל עולם האמנות לא מקבל מספיק פוקוס", מנתח הורד את הזירה המקומית. "יש פה אמנים מדהימים, סופר מוכשרים, הבעיה היא שהשוק בארץ קטן מאוד, ולכן לאמן קשה להצליח. זה מקום שנורא קשה ליצור בו. ההתנהלות של השוק לא נכונה מבחינה עסקית ומנטלית. יש אנשים שקונים אמנות מתוך עולם ערכים אחר לגמרי משלי. ההתנהלות שלהם באופן כללי היא בעייתית כלפי שוק האמנות וזה פוגע בשוק. במקום לקנות אמנות מגלריה, מחפשים לעקוף את

אין לך סוכן או פטרוני ששומר עליך?

"לא. אנחנו לא חיים היום בתקופה של פטרונים, למרות שזה דבר טוב מאוד לעולם האמנות. אחד הדברים הכי חשובים שנעשו ב-20 השנה האחרונות בעולם האמנות היה כשצ'רלס סאצ'י שפך כסף על קבוצה של אמנים בריטים צעירים, ממש כמו מלך, כמו הכנסייה, והם יצרו תערוכה שנקראה 'סנסיישן'. המטרה הייתה לעשות דברים 'ספקטקולר', ובאמת השילוב בין פטרוני לאמנים טובים יצר זרם אמנותי חדש. זה מודל טוב, הרי מה יש במלכים שהם הצליחו ליצור כאלה דברים קיצוניים? יש להם כוח וכסף, וברגע שכוח וכסף פוגשים מוח וכישרון, זה שילוב מנצח."

"ניו יורק גם נתנה לי נפח. צריך לדעת להתמודד עם נפח, זאת אחריות. יש לי עובדים, זה המון כסף, אפילו מבחינה פונקציונלית"

לכסף ישן ובא מתרבות ואמנות. יש להם בעיה פסיכולוגית להוציא כסף על אמנות. אין להם בעיה לקנות אוטו בחצי מיליון דולר או שעון ב-100 אלף דולר, אבל על אמנות אומרים: 'יצירה ב-50 אלף דולר? זה מטורף'. אבל העולם משתנה, ויש היום דור חדש של ארט דילרים, שמחנכים אנשי הייטק להשקיע באמנות."

אז זה עניין של ידע, הם לא מכירים אמנות. "לא. ברגע שאת אוהבת משהו ומתחברת אליו, זה לא משנה אם יש או אין לך כסף. דווקא האנשים עם הכסף הגדול, לא תראי את זה עליהם. הם לא צריכים להוכיח שום דבר. זה כמו שאם את יפה, זה לא משנה אם תלבשי פראדה או הרמס או אייץ' אנד אם, תמיד תיראי יפה. ואם יש לך סטייל, אז את יכולה לאכול לחם עם שמן זית כמו אריסטוקרטית, ואם אין לך סטייל, אז את יכולה לשבת במסעדה הכי מדהימה ולאכול בגסות ולהיראות זולה."

"הדברים הם מאוד בייסיק, ולכן כשעומדים מול יצירת אמנות ואוהבים אותה, יש רגע של קסם שיש לו מכלול אינטלקטואלי, רגשי, ויזואלי, והקסם הזה הוא הידע האולטימטיבי."

אז מה בעצם אתה אומר למי שרוצה לצאת לחו"ל ולכבוש את העולם מיד?

"אנחנו חיים היום בעולם שנהיה יותר ויותר קטן מבחינה קונספטואלית. הרבה ישראלים מצליחים בעולם בתחומי המשחק, במסעדות ובאמנות. יש סקרנות לגבי דברים שיששראלים משווקים. אתה צריך לדעת לתרגם את עצמך למשהו יותר אוניברסלי, אבל עדיין לשמר את הטבע שלך במינון הנכון. זה כמו לאבד את עצמך לטובת עצמך. זה אפגרייד שאתה עושה לעבר שלך לטובת העתיד שלך."

"אני מתעסק הרבה במחשבה על בית – מה זה, איפה הוא נמצא. ישראל תמיד תהיה הבית שלי,"

דברים שונים לגמרי מבחינת ידע, טקטיקה, אישיות ואינטלקטואליות."

מה הבעיה העיקרית אצלנו?

"יש אנשים שצורכים תרבות מתוך מניע טרנדי שלא בהכרח קשור לחינוך או לתשוקה, ולכן כל המסחר של האמנות ושימור הערך שלה נהיה מאוד בעייתי בארץ. השוק פרוץ, ולכן הוא פוגע בעולם האמנות במקום לבנות אותו, בעיקר כשחלק מבתי המכירות מתנהלים בצורה לא מקצועית ולא אתית."

"אנשי הכסף החדש הם לא כמו הדור שנולד

להיות קיל

הוד אוהב לגעת בנושאים רוויים מבחינה תדמיתית ולעשות להם טוויסט, להראות אותם מזווית אחרת. כך, למשל, הכותרת של מארז ה'קוקאין' היא 'THE NIGHT YOU LEFT', והוא עוסק במינימליזם ושברון לב, ולא בסצנת הסמים, או בבילויים בסטודיו 45. "כשעשיתי את זה אמרתי: 'בטח כל מיני כוכבי רוק יקנו את זה או אנשים בוהמיניים', אבל הראשונים שקנו היו האנשים הכי קונסרבטיבים באמריקה, כולל שני מוזיאונים. ואז הבנתי שמבחינת האנשים השמרנים, היצירה מבטאת תשוקה מסוימת שחיה בתוכם, וברגע שהם תולים את העבודה הזאת הם מרגישים קול, הם מרגישים כוכבי רוק. יש בזה איזה מרד סמוי. במשך שנתיים ה'ניו יורק טיימס' לא היה מוכן לכתוב על זה, אבל בסוף זה פורסם על השער של ה'סאנדיי סטייל'."

"כל הזמן אני שואל את עצמי מה זה להצליח? יש ימים שאני מרגיש שאני לא מספיק טוב, ואיך זה שיש אמנים צעירים שמוכרים כל עבודה ביותר ממיליון דולר ומציגים בחללים מסוימים. נורא קשה להיות בפוקוס אמיתי, כי זה כל הזמן חודר אליך, במיוחד בתקופה כמו היום, שבה הכול מגיע אליך במהירות אל כף היד, דרך הטלפון"

"אנשי הכסף החדש הם לא כמו הדור שנולד לכסף ישן ובא מתרבות ואמנות. יש להם בעיה פסיכולוגית להוציא כסף על אמנות, אבל אין להם בעיה לקנות אוטו בחצי מיליון דולר או שעון ב-100 אלף דולר"

"להזדקן זה נוראי מבחינתי. נוראי. במיוחד עבור מישהו כמוני, שמתעסק באסתטיקה, וביופי כמטאפורה. את ההזדקנות אי אפשר לעצור. היא קשה, נורא קשה לאבד יופי. זה אכזרי ואז אומרים את כל הקלישאות: 'אתה מרוויח משהו מבפנים, אתה נהיה בן אדם יותר טוב, מבין את הדברים'. אז זה נחמד, אבל בפנים אנחנו יודעים שזה תירוץ"

קצת פרובוקציות.

"לפני כמה שנים הגלריות הכי חשובות בעולם אמרו 'אין סיכוי שנהיה חלק מזה', ולאט לאט זה הולך ומתפרק. אין מה לעשות, זאת השפה. ואת יכולה או לשתף פעולה או לעמוד מהצד ולהפסיד את זה. היום לכל המוזיאונים הכי חשובים, טייט, MOMA, יש אינסטגרם. ויש יצירות שנמכרות בהרבה מאוד כסף באינסטגרם. אין לזה את החשיבות של להציג בגלריה או במוזיאון, אבל לאינסטגרם יש הרבה כוח. היו ארט דילרים שביקרו אצלי, העלו יצירות ובתוך מספר שעות מכרו את העבודות שלי. יש לזה צדדים חיוביים של חשיפה ויכולת להבחין בשפה חדשה שמתהווה."

אתה לא מאבד את עצמך בעולם הזה?

"יש לי ג'י.פי.אס אינטלקטואלי ורגשי. בדיוק כמו העיניים שלי. האמצע הוא משעמם, לא רלוונטי, הוא משהו שאני מתכחש אליו. אותי מעניינים הקצוות. יש קצה אחד גבוה, שיש בו חוכמה וכישרון, ויש קצה שני, שבו נמצאים קים קרדיאן ושכמותה, שאליו אני פחות מתחבר. יש משהו בעולם שנהיה די מטופש וזה מדהים שיש אנשים שעושים הרבה כסף מהשטויות האלה, וזה כל כך מאכזב. אני אומר, מה שיפה בתקופה הזאת, לצד מה שבעייתי, זה שיש הכול מהכול, ואם יודעים להתעסק עם המקומות האלה, העולם מדהים. לפעמים בא לי לצרוח מרוב שהעולם מדהים."

יש לך יותר השראה בניו יורק?

"ישראל מפרה אותי מניו יורק וניו יורק מפרה אותי מישראל. המרחק מפרה ומגרה את הדמיון. כמובן שיש משהו בעולם הגדול שנותן השראה עצומה, היכולת לראות כל כך

"תמיד נמשכתי לדברים אפלים ומצאתי בהם המון יופי"

אני לא יכול לברוח מזה. הלב שלי, הנשמה שלי, החברים הקרובים והמשפחה נמצאים בישראל. אני קשור למקום הזה מבחינה רגשית כל כך חזק, שיש דברים שמפריעים לי מתוך אהבה ואכפתיות."

מה מפריע לך?

"מצד אחד יש היצע ושפע תרבותי, ומצד שני יש הקצנה רתית בעולם, כשהחזית הפרימיטיבית מנסה לרצוח את העולם הנאור. וברגע שזה מחלחל לתרבות, זה הרבר הכי בעייתי ומסוכן שיכול לקרות."

"ברגע ששרת התרבות יוצאת נגד עירום בפסטיבל ישראל, זה לא נאור, זה לא מודרני ובעיקר לא נכון לעשות את זה. זה כמעט כמו טרור תרבותי, אי אפשר לתת לזה לגיטימציה, במיוחד בישראל, שהיא הדמוקרטיה היחידה במזרח התיכון."

הכול הרי תלוי בקונטקסט, ובקונטקסט של פסטיבל ישראל, לצנזר משהו בגלל עירום זו התנהלות לא נכונה. איך אפשר לעצור משהו כל כך חופשי שקשור לאינטלקט, לא לפרובוקציה? זה קשור לשפה, לחשיבה. זה כמו שאנשים שלא מבינים אומרים לי הרבה פעמים שהעבודות שלי 'פרובוקטיביות'. העבודות שלי הן מראה של החיים, הן בדיוק מה שאנחנו, הן לא פרובוקטיביות. פרובוקטיבי זה לפרש לא נכון את התנ"ך ואת משמעות הקיום ולעצור משהו שיש בו דמיון ויצירה וכישרון, על סמך דברים ברורים, שלא נקראים נכון."

"אני לא נגד דת, יש בי צד מאוד חזק מבחינה דתית, אני לומד קבלה, לא הייתי מוכן לעשות ילד לפני שאשתי תתגייר, חשוב לי שהילד שלי יחווה חגים ובתי כנסת. המסורת נותנת באלנס לאישיות ולחיים שלי, זה נותן לי עוגן פנימי שמאפשר לי ללכת רחוק."

לא קל להיות באן. זו מלחמת התשה.

"נכון שחיים כאן במציאות קשה, אבל כל העולם נהיה קשה. אני לא אוהב שאנשים מסתתרים מאחורי בעיות, וזה כאילו נותן להם לגיטימציה. אי אפשר להגיע למשהו בלי לעבוד קשה. את יכולה לבחור בין לשבת כל היום בים ואחרי הצהריים לחזור הביתה, ובאווירת ה'חבר'ה' להיות עם חברים, לעבוד, לא לעבוד, להגיד 'יש לי מוזה, אין לי מוזה'. אבל זה לא עובד ככה. כשאת מסתכלת על אנשים מצליחים לאורך כל ההיסטוריה, את אומרת 'מה, ליאונרדו דה וינצ'י היה יושב בים? האוורד יוז? סטיב ג'ובס?', אלה אנשים שבאמת יצרו שינוי. החיים לא עוסקים ב'פאן', It's not about fun. השאלה היא מה אתה רוצה לעשות עם החיים שלך. החיים זה דבר עוצמתי ומדהים וככה צריך להתייחס אליהם, בכובד ראש וברצינות, לצד הפאן."

היום רק צריך לפתוח אינסטגרם ולעשות

לא צריך להיות אינטלקטואל כדי ליהנות ממשהו. הרבר הכי טוב ואינטלקטואלי שאפשר להגיד על יצירה זה 'וואו, זה מדהים', כל השאר זה רק למלא את זה בקלישאות ולמלא חללים. זה כמו שכשאתה מאוהב - אתה רק רוצה להתנשק ולהתחבק ולעשות אהבה, ואם אתה לא אוהב, אתה מתחמק מזה ועושה את זה במילים ותירוצים. כשזה אמיתי יש שקט, והדברים קורים מעצמם. השקט הזה זה הרבר הכי טוב".

ניו יורק הפכה אותך לאדם קשה יותר?
 "כן ולא. הזמן משנה אותנו, אבל ניו יורק גם נתנה לי נפח. צריך לדעת להתמודד עם נפח, זאת אחריות. יש לי עובדים, זה המון כסף, אפילו מבחינה פונקציונלית. בסטודיו שלי אני מרגיש בבית. כשאני בסטודיו אני לא זוכר אפילו שאני בניו יורק, זה כמו גלות."

"אני מתעסק המון עם גלות כי אחת הבעיות שלי היא האהבה לישראל, זו אהבה נוסטלגית. האהבה שלי קשורה לתל אביב שעזבתי ולמי שהייתי. הרבה פעמים אני מתייסר מהגלות הזאת. אני חי עם מישהי שהיא לא ישראלית,

לזקק הצלחה מכאב

עם תום לימודיו בבצלאל הוצגו עבודותיו של ניר הוד במוזיאון ישראל בתערוכה 'אנטי-פאטוס', שעסקה בדיוקנאות עצמיים שפירקו והפכו את ההתייחסות המקובלת למושגים כמו יופי, שכול ומוות, נושאים המעסיקים אותו עד היום. חלק מהעבודות שהוצגו בתערוכה זו הניבו להוד פרסום רב בזכות סדרת Soldiers, שבה הציג דיוקנאות פרובוקטיביים של חיילים וחיילות (בחלקם פורטרטים עצמיים שלו מחובש לחיילת).

ב־2010 הציג את סדרת ה'אנונים' בתערוכת יחיד בגלריית פול קסמין היוקרתית בניו יורק, גלריה שמייצגת אמנים מהשורה הראשונה כמו דיוויד לה שאפל, אנדי וורהול, רوبرט אינדיאנה ועוד. ב־2012 הציג בגלריה את התערוכה 'Mother', שכללה סדרה של תשע תמונות של אישה המבוססות על הצילום ההיסטורי של ילד יהודי בשואה מרים ידיים בכניעה. שתי התערוכות קיבלו הד תקשורתי גדול והביאו לפריצת דרכו של הוד בזירה הבינלאומית. בארבע השנים האחרונות הוא מפתח סכניקת עבודה חדשה של ציורי שמן על בד המכוסים בשכבת כרום, אותה הוא 'מגרד' באמצעות רובה אוויר מיוחד.

"איך אפשר לעצור משהו כל כך חופשי שקשור לאינטלקט?" מירי רגב

"ברגע ששרת התרבות יוצאת נגד עירום בפסטיבל ישראל, זה לא נאור, זה לא מודרני ולא נכון. זה כמעט כמו סרור תרבותי, אי אפשר לתת לזה לגיטימציה"

"לפעמים אני עובד מאוד מאוד קשה ואז אני שואל את עצמי 'בשביל מה?' כי עם הזמן אתה מבין שהכול נגמר. אין לי בעיה לשלם מחיר גבוה לטובת האמנות שלי, היא מעל כל מה שאני יכול לעשות. זו ההמשכיות שלי, התרגום שלי, החיים שלי, יותר מכל דבר אחר"

מרצ'נדייזינג ושיתופי פעולה עם עולמות שונים בתרבות. אנחנו חיים היום בתקופה כל כך מסחרית, וזה חלק מעולם האמנות. כסף אף פעם לא הניע אותי, אבל בכנות, הצלחה של אמן נמדדת גם כזה. אני לא מדבר על ריאליטי או פרסומות, אלא על להיות נאמן למי שאתה, בלי הנחות וכלי לסטות מהדרך."

זה חלק מהאליטיזם היהיר של האמנות. "לאמנות שלי תמיד היה ערך קומוניקטיבי מאוד חזק, תמיד עניינו אותי אנשים. אם אפתח תערוכה, אני רוצה שיהיה לה אימפקט תרבותי. חוץ מזה, זה מאפשר לי להנגיש את האמנות

הרבה דברים, מוזיאונים, ארכיטקטורה ומוחות. השראה זה דבר משתנה ומתפתח כמו מודעות."

להתחבק ולעשות אהבה

אחד ה'להיטים' הכי גדולים של הוד הגיע דווקא מלמטה, מהתחתית. לפני כשלוש שנים הוא השיק מארז של ארבע תחתיות לכוסות, המבוססות על עבודותיו. תחתיות עשויות קטיפה שחורה ומראה, ועל המראה חרוטות שורות קוקאין. ה'ניו יורק טיימס' בחר בזה כאחד מעשרת המרצ'נדייז הבולטים בעולם האמנות, והמארז, שנמכר בהצלחה מסחררת, מתוכנן להגיע בקרוב גם אל חנות מוזיאון MOMA בניו יורק.

זו הייתה רק יריית הפתיחה לשורת שיתופי פעולה של הוד עם אמנים ליצירת מרצ'נדייז. כך, למשל, מעצבת הפנים והטקסטיל הידועה בסצנה הניו־יורקית, מריה ברטו הוונצואלית־אמריקאית, עיצבה עשרה תיקי עור מרובעים עם הדפסים דיגיטליים המבוססים על עבודות של הוד מהתערוכה FOREVER (מוזיאון תל אביב, 2005). עם מעצב האופנה יגאל עזרואל, הוא ייצר צעיפים שעליהם דמויות מהתערוכה Genius (גלריית פול קסמין בניו יורק, 2011). זהו, התמסחרת?

"ממש לא. זה חלק מהאמנות שלי ומהצורה שבה אני תופס את עולם האמנות. התחתיות האלה עשו לי שירות אדיר עם האמנות שלי. אתה צריך שתהיה לך אחיזה בעולם, וחלק מהעניין זה מרצ'נדייזינג. בישראל אין עדיין את המודעות לזה, כי אין פה אמנים כמו אנרי וורהול או ג'ף קונץ, כמו שאף פעם לא יצרנו כאן רוקסטאר בקנה מידה בינלאומי. אנחנו יוצרים כאן עדיין מתוך התנהלות ואטיטוד אחרים לגמרי. אז כשאומרים לי 'מסחרי', מה פתאום אמן עושה את הדברים האלה, זה מתוך פרובינציאליות, ומי שאומר את זה מדבר מחוסר מודעות."

"האמנים הכי גדולים בהיסטוריה עשו

חשוב לי ליצור ולפתח עבודות. אני בתקופה שאני בונה את כל עולם האמנות והמערך שלי עם גלריות שונות ושוקים חדשים. המקומות הכי חשובים הם עדיין ניו יורק ולונדון, אבל כל הגלריות מחפשות שווקים חדשים".

ההיערכות מחדש קשורה להתבגרות?

"אני לא משתמש במילה התבגרות. אני שונא אותה. זו מילת גנאי מבחינתי. אם משהו מסתפר, או לא צועק, אז אומרים 'הוא התבגר'. מבחינתי ההתבגרות לא קיימת. אני משתמש במילה להזדקן, כי להזדקן זה דבר פיזי, וזה נוראי מבחינתי. נוראי. במיוחד עבור משהו שמתעסק באסתטיקה, וביופי כמטאפורה. ההתבגרות היא גמישה, אפשר להיות היום מאוד בוגר ואז למחרת להיות טיפשי ומגוחך. אבל את ההזדקנות אי אפשר לעצור. היא קשה, נורא קשה לאבד יופי. זה אכזרי ואני לא מדבר רק על עצמי. כשמסתכלים על אנשים שמזדקנים יש כזה משהו כל כך כואב. ואז אומרים את כל הקלישאות: 'אתה מרוויח משהו מבפנים, אתה נהיה בן אדם יותר טוב, מבין את הדברים'. אז זה נחמד, אבל בפנים אנחנו יודעים שזה תירוץ".

היופי הוא לא חזות הכול. או שכן?

"אני מתעסק באסתטיקה, זו יכולה להיות אסתטיקה של שואה שמפעימה אותי, אסתטיקה של מוות, או של דיקטטורים ערבים. האמנות שלי עוסקת באירועים אסתטיים וזה יכול להיות מכוער או יפה או אפל. יופי מאוד מעסיק אותי. מה גורם לאנשים להיות יפים, לכולם הרי יש שתי עיניים, אף ושפתיים. לאסתטיקה יש שפה. כשאת רואה תאונת דרכים את מפחדת להסתכל. את מסתכלת בזהירות, אולי תראי דם או פצועים, ואת ממשיכה הלאה. אבל אם תראי תאונה בכביש בין פרארי לפורשה חדשות, רוב האנשים יגידו: תראו מה קרה למכוניות".

יש לך ילד בן שלוש, אתה מגדל אותו בעולם של ילדות אמריקאית, זה קשה לך?

"אני מכיר ילדות ישראלית, אני לא מכיר ילדות אמריקאית. לא מתחבר לילדות אמריקאית, זה לא התרבות שלי או הקודים שלי. אתמול קראתי לילד שלי את הספר 'חנה'ל'ה' ושמתל השבת, והיו לי דמעות בעיניים. פתאום חשבתי איזה מרחק יש בין מה שאני מקריא לו לבין המציאות, כי הוא לא ממש ישראלי. יש לזה את הצדדים היפים, כי בשלב מסוים נמאס לך להיות מי שאתה, הכול מקבל משמעות חדשה. רק מה שיש לו תזונה, טוויסט, יש בו עניין. אז השאלה אם את רוצה להסתכל על הקושי או הרווח. זה כמו מוסר או חטא, כל הזמן זה משתנה. כואב לי על אנשים שזה לא משתנה אצלם. אני מרגיש מעבר לזה, כמו שגרסיה לורקה אמו, ש'אנשים חושבים שכשהם מזדקנים הם מפסיקים לאהוב, בעוד שכשהם מפסיקים לאהוב, הם מזדקנים'. זה הכול סביב התשוקה, והיא המניע שלנו לחיות". □

"אם יש לך סטייל, את יכולה לאכול לחם עם שמן זית כמו אריסטוקרטיה, ואם אין לך סטייל, את יכולה לשבת במסעדה הכי מדהימה ולאכול בגסות"

פוקוס אמיתי

הוד הוא מהאמנים הישראלים המצליחים בעולם. הרבה שעות טיסה מעל האוקיינוס האטלנטי חלפו מאז שהוא יצא לדרך האמנותית והנחית על הציבור הישראלי השמרן את 'אנטי-פאטוס' ועד היום, כשהוא חולש על שני סטודיות. **אתה מצליח להביל את ווליום ההצלחה?**

"כל הזמן אני שואל את עצמי מה זה להצליח? יש ימים שאני מרגיש שאני לא מספיק טוב, ואיך זה שיש אמנים צעירים שמוכרים כל עבודה ביותר ממיליון דולר ומציגים בחללים מסוימים. נורא קשה להיות בפוקוס אמיתי, כי זה כל הזמן חוזר אליך, במיוחד בתקופה כמו היום, שבה הכול מגיע אליך במהירות אל כף היד, דרך הטלפון. אבל החשיבות היא איזה עבודות אתה מייצר, איפה אתה בתוך כל המקום הזה.

"לקח לי ארבע שנים, למשל, לפתח את ציורי הכרום, וזה הישג אדיר מבחינתי. אז היום פחות חשובים לי דברים שרדפתי אחריהם, ויותר

אני לא יכול להגיד לה 'יש לי ראיון ללידי גלוברס' כי היא תחשוב שזה עיתון כלכלי בשווייץ, לא יכול להגיד לה שאתמול, במקום לחוף תל ברור, נסעתי לחוף בהרצליה. מצד שני, זה הפך אותי להרבה יותר אוניברסלי. במקום לדבר על איזה זמר מזרחי, מדברים על דברים קצת יותר חשובים. התעסקתי שנים עם העניין של הגלות עד שהבנתי שגלות זה עניין של סטייט אוף מיינד".

אז זה שווה את זה?

"לפעמים אני עובד מאוד מאוד קשה ואז אני שואל את עצמי 'בשביל מה?', כי עם הזמן אתה מבין שהכול נגמר. אין לי בעיה לשלם מחיר גבוה לטובת האמנות שלי, היא מעל כל מה שאני יכול לעשות. זה ההמשכיות שלי, התרגום שלי, החיים שלי, יותר מכל דבר אחר. זאת האמת שלי ואני לא יכול לשנות את זה. בשבילה גם עזבתי את ישראל, הקרבת את כל החיים שלי".